

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinita.bg; www.glavinita.bg

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА ПРЕЗ 2022 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в Община Главиница за 2022 година е разработена в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата предложения за дейността им през 2022 година и е съобразена със стратегическите документи за развитието на Общината. Читалищата се управляват от общото събрание, състоящо се от всички негови членове, имащи право на глас. Съгласно чл. 14 (2) от Закона за народните читалища решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Програмата ще подпомогне годишното планиране и финансиране на читалищните дейности и ще допринесе за по-голяма прозрачност при изпълнението им. Предизвикателствата пред читалищата ги превръщат в много целеви средища, а завоюваната позиция за работа в подкрепа на общността през годините е спечелила доверието на хората.

Тази програма обобщава най-важните моменти в работата на читалищата от Община Главиница през 2022 година, техните приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за тяхното укрепване, модернизирание и развитие, както и превръщането им в общодостъпно място за местната общност.

Българските читалища са юридически лица с нестопанска цел, културно-просветни сдружения по населени места, със специфична функция за съхранение и развитие на традиционните ценности, както и социални и информационни центрове за разпространение на знания, умения, култура и духовност. Основната им дейност е да осъществяват културен живот и приобщават гражданите към постиженията на науката, културата, изкуството и да реализират проекти. Народните читалища са място за общуване и участие в различни творчески занимания и изкуства на хора от различни възрастови групи.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

1) Основна цел на Програмата:

Тази програма обобщава най-важните моменти в работата на читалищата от Община Главиница - приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за тяхното укрепване, модернизирание и развитие. Създаване на възможности за развитие и реализиране интересите на всеки потребител и ползвател на читалищните ресурси на принципа на сдружаване на хора с еднакви интереси и мислене, без оглед на пол, социална и етническа принадлежност.

Програмата ще определи насоките за развитие на читалищната дейност през 2022г.. Културна политика в общината е в посока укрепване и модернизирание на традиционните културни организации - читалищата. С примера си за съхранение и развитие на българските културни ценности, взаимовръзката с миналото и традициите, образованието,

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg ; www.glavinitza.bg

информационните технологии и работата в подкрепа на обществото, читалищата се стремят да отговорят на предизвикателствата на съвременното развитие.

Стратегическите цели на читалищата от Община Главиница са свързани с културните, информационни, социални и граждански функции:

- ✓ развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;
- ✓ запазване на националните и местни традиции и обичаите от Главинишки регион;
- ✓ разширяване знанията на местното население и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- ✓ възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
- ✓ осигуряване на достъп до информация.

За постигане на тези цели, съгласно Закона за народните читалища, читалищата са обвързани с дейности като:

1. Поддържане на библиотеки;
2. Развиване на любителското художествено творчество и стимулиране на млади таланти;
3. Организиране на школи, клубове, информационни и други културни събития, чествания, концерти и други дейности, насочени към местната общност. Подпомагане на местните инициативи;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. Създаване и съхраняване на етнографски и музейни сбирки;
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги;
7. Извършване на допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните функции на читалищата - разработване на проекти.
8. Привличане на доброволци и развиване на доброволчеството на територията на общината .

От съществено значение е нуждата от реализирането на читалищата не само като духовни, но и като съвременни информационни центрове. Те са и места за комуникация, знания и културна дейност, която ще подпомогне за формирането на активна читалищна мрежа, която ще съдейства за приобщаването на населението от различните възрасти и превръщането на тези средища в привлекателно място за хората.

Народните читалища са основен и стабилен фактор в развитието на местната и регионална култура, в частност и като цяло на българската култура.

III. АНАЛИЗ НА РЕСУРСИТЕ. ЧИТАЛИЩАТА – ОБЩЕСТВЕНИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ.

В съвременните условия на развитие народните читалища в община Главиница продължават да играят значителна роля в населените места с разнообразни културно-просветни инициативи и събития, и благодарение на наличието на общодостъпни библиотеки. В условията на световна пандемия, се усеща все по-голяма нужда от наличие на ИКТ и Интернет във всяка читалищна библиотека. Това дава възможност за организиране на онлайн инициативи и възможност за постоянна връзка с потребителите на информация и библиотечни услуги.

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg; www.glavinitza.bg

На територията на Община Главиница има регистрирани 23 народни читалища, от които 1 е в града и 22 в селата. Съгласно Закона за народните читалища, те са съдебно регистрирани и вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата, както следва:

1. Народно читалище „ Христо Ботев – 1940 г. ” гр. Главиница;
2. Народно читалище „ Освобождение – 1940 г. ” с. Сокол;
3. Народно читалище „ Христо Ботев – 1901 г. ” с. Зафирово;
4. Народно читалище „ Просвета – 1940 г. ” с. Ст. Караджа;
5. Народно читалище „Св.Св. Кирил и Методий – 1942 „ с. Коларово;
6. Народно читалище „ Зора – 1954 г. ” с. Листец;
7. Народно читалище „ Христо Ботев – 1954 г. ” с. Зебил;
8. Народно читалище „ Христо Ботев – 1945 г. ” с. Дичево;
9. Народно читалище „ Светлина – 1968 г. ” с. Вълкан;
10. Народно читалище „ Развитие – 1907 г. ” с. Подлес;
11. Народно читалище „ Отец Паисий – 1948 г. ” с. Богданци;
12. Народно читалище „ Бъднина – 1941 г. „ с. Бащино;
13. Народно читалище „ Светлина – 1960 г. ” с. Звенимир;
14. Народно читалище „ Ст. Караджа – 1950 г. ” с. Суходол;
15. Народно читалище „ Янко Забунов – 1957 г. ” с. Черногор;
16. Народно читалище „ Ст. Караджа – 1966 г. ” с. Долно Ряхово;
17. Народно читалище „ Пеньо Пенев – 1959 г. ” с. Ножарево;
18. Народно читалище „ Ст. Караджа – 1951 г. ” с. Падина;
19. Народно читалище „ Йордан Йовков – 1946 г. ” с. Малък Преславец;
20. Народно читалище „ Светлина – 1943 г. ” с. Калугерене;
21. Народно читалище „ Ведрина – 1997 г. ” с. Косара;
22. Народно читалище „ Мехмед Джон – 1956 г. ” с. Зарица;
23. Народно читалище „ Зора” с. Осен – непререгистрирано.

Стандартът за издръжка на читалищата е разчетен за една субсидирана бройка и включва средства за заплати и осигуровки. За веществена издръжка и дейност, читалищата са дофинансират със средства от бюджета на община Главиница.

Предоставените финансови средства за развитие на читалищата са за организиране на събития и осъществяване на дейности, отговарящи на новите потребности и изисквания на обществото. Взаимодействието между читалищата и общността е ключът към възпроизвеждане на онези културни, социални и морални ценности на българското общество, които единствено могат да гарантират съхранение на идентичността му и успешното му интегриране в глобалното общество.

Читалищата от общината са поставени пред предизвикателствата на времето. Те подпомагат неформално образование, традиционна култура, достъп до информация, разпространение на книги и др., за всички възрасти от населението.

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg ; www.glavinitza.bg

Вниманието ще се концентрира върху подрастващите за реализирането на образователни програми по места – срещи с книгата, здравни беседи, интерактивни игри, образователни и развлекателни инициативи.

- Основни проблеми, стоящи пред читалища са :

1. Разнообразяване на дейностите и усъвършенстване на предлаганите информационни услуги.

2. Привличане на нови читалищни членове от различни етнически и на социални представителства.

3. Квалификация на кадрите.

4. Нов тип мениджмънт.

- За решаването им се изисква активно партньорство с местните власти и Министерството на културата:

1. Остарялата материално-техническа база и недостиг на средства за ремонт и поддръжка.

2. Осигуряване от Министерството на културата на възможност за ежегодно увеличаване на субсидираните бройки или увеличаване на базата на една щатна бройка, за да е възможна финансова подкрепа на нови дейности.

Анализирайки и обобщавайки резултатите от дейността на читалищата в Община Главиница, стигаме до извода, че те са основен фактор в развитието на местната култура и образование и получаване на информация. Реализираните мероприятия и инициативи в областта на библиотеката и читалището са в полза за обществеността и неговото развитие. Нещо повече - целите и задачите са насочени към тяхното израстване, свързани с новите предизвикателства за активизиране на гражданското общество. Проявите, които осъществяват не са ограничени само за членовете на читалищата и самодейците, а за хората от различни възрасти и социално положение. Те все повече ще променят своя облик с модернизиранието си за укрепването на читалищната дейност. Така ще допълнят своите услуги и разнообразят дейността си с нови инициативи.

Ще продължат и бъдещите партньорства между читалищата, културните и образователни институции, местна власт, неправителствените организации и бизнеса по места, като се реализират добри практики и инициативи за разширяване обхвата на дейност в обществено значими сфери и приоритетни области (стимулиране на читалищни дейности, формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, социална и културна интеграция на различни социални общности, изграждане на информационни центрове, участие в проекти и програми).

Като се има предвид дейностите, които читалищата реализират и приноса им за развитието и обогатяването на културния живот, през 2022 г. Общината ще ги подкрепи финансово в различните сфери на работата, с цел утвърждаване културната политика и изграждане на ефективни и устойчиви резултати. Реализирането на съвместни програми за постигането на общите цели ще продължи в духа на добрите взаимоотношения за създаване

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitsa.bg ; www.glavinitsa.bg

на по-голяма самостоятелност и автономност и да се изградят като още по-добри общественно-полезни институции.

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

IV.1. Библиотечна дейност

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят за привличането на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности, с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове и витрини с литература, срещи с ученици, литературни четения и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите стават все по-необходими в ежедневната им работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- превръщането и утвърждаването на библиотеките в информационно – образователни центрове за хората от различните възрасти;
- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различно области на знанието;
- популяризиране на книгата и четенето на хартиен носител, включване на библиотеките в Седмичата на детската книга и изкуствата за деца, разширяване на инициативата „Маратон на четенето“, „Чети с мен“, „Чети. Сподели. Бъди крачка напред!“.

Проблем е липса на финансови средства дори за козметични ремонти и ИКТ оборудване, а почти всички читалища от общината се нуждаят от такива.

Набавянето на нови книги за попълване на библиотечните колекции е важен фактор за привличане на читателите. През 2021 година анализа сочи, че в читалищата много малка част от Библиотечните документи /БД/ са закупени, преобладава набавянето и обновяването на Библиотечните фондове /БФ/ чрез дарения.

IV.2. Развитие на любителското художествено творчество.

Традиционно силно присъствие в общината имат певческото и танцовото изкуство. Читалищните самодейни състави участват и в редица местни, общински, регионални и национални фолклорни събори и фестивали. Броят на участията е драстично намален поради пандемията и стопиране на провеждането им.

През 2022 г. вниманието ще се фокусира върху провеждането на „Фестивал на местната памет“, за първи път в община Главиница, важно е вниманието да се насочи към издирване и съхраняване на нематериалното културно наследство с цел проучване на местният бит и култура от община Главиница. На фестивала ще бъдат представени занаяти, традиционни ястия, обичаи, надпявания, като ще се привлекат самодейни състави и от други

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg; www.glavinitza.bg

общини, но за целта ще е необходимо финансово обезпечаване чрез дофинансиране от общината, за да се стимулират и популяризират тези събития.

Опазването на нематериалното наследство (песни, танци, поговорки, мелодии, фотоси, материали) изисква постоянство и много труд за издирване и защита на носителите на съответните знания и умения, с цел да се насърчи тяхното участие в процеса на приемственост, запазване и популяризиране историята на родния край. Местното читалище е една от най-активните институции, допринасяща за проучване и съхраняване на образците на нематериалното културно наследство и съпътстващите алтернативни услуги и атракции.

Читалищата са едни от най-активните културни организации, поддържащи постоянни форми за развитие на знания и творчески умения, тясно свързани с неформалното образование. Разкритите клубове по интереси към библиотеките, самодейните състави и др. форми на култура, са достъпни за културна и социална интеграция на различни групи от общността (възрастни хора и др. групи в неравностойно положение, етнически малцинства и др.). Те са най-масовата група от хора, които оказват помощ за развитието на творческия потенциал и за съхраняване на културата. Отчитайки демографската характеристика на района, особено важно е читалищата и техните настоятелства да провокират активното включване на младите хора от ромски произход в любителските състави, което ще допринесе за повишаване на тяхното образование, интегриране и междукултурен диалог.

Усилията на читалищните настоятелства ще бъдат насочени в разкриване на нови форми за развитие и изява на творческите заложби у децата и възрастните, чрез участието им в читалищни състави - вокални групи, танцови състави, групи за изворен фолклор и др. Самодейците в любителските художествени състави идват доброволно и се обучават не само за задоволяване на личните си духовни потребности, но е изключително важно създаването на възможност и условия за художествени изяви на сцената, участие във фестивали и събори, които са важна част при формирането на културното пространство в обществото.

IV.3. Културно - масова работа

Основните дейности, които читалищата извършват, са обвързани с планове за работа - библиотечна, читалищна, образователна, информационна, културна, художествено-творческа. А поддържането на ежегодните културни календари с интересни мероприятия изисква много усилия и ресурси, но е препоръчително и желателно (които не само да станат широко достояние на местната общественост) но и да я привлекат като активен участник в нея.

Изготвянето на културните календари с разнообразни мероприятия спомага за привличане на малки и големи хора от общността. Затова в културния календар на читалищата за 2022 г. са включени събития инициативи и прояви, чиито организатори и участници са самите читалища, както и прояви, в които Общината се явява партньор.

V. Дейности по програмата за 2021г.

№ по ред	Дейности	Срок	Отговорник	Финансови средства
----------	----------	------	------------	--------------------

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg; www.glavinitza.bg

I. Библиотечна дейност				
1.	Поддържане на обществени библиотеки.	Постоянен	Читалищни библиотеки	Собствени средства; от дофинансиране
2.	Обогатяване на библиотечния фонд	Постоянен	Читалищни библиотеки	Собствени средства; от дофинансиране
3.	Мероприятия за повишаване на читателския интерес – представяне на нови книги, срещи-разговори, литературни четения, изложбени кътове с книги и др.	Постоянен	Читалищни библиотеки	Собствени средства; от дофинансиране
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението.	Постоянен	Читалищни библиотеки	Собствени средства; от дофинансиране
5.	Проучване, издирване и съхраняване на културно-историческото наследство на родния край.	Постоянен	Читалищни библиотеки	Собствени средства; от дофинансиране
II. Художествена самодейност				
1.	Съхраняване на фолклорните традиции с цел опазване на фолклора като част от националната култура.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
2.	Документиране и популяризиране на традициите и културните ценности на различните етноси в региона.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
3.	Участия във фестивали, конкурси, събори на общинско, регионално и национално ниво.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
4.	Съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции от	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg ; www.glavinitza.bg

	българския фолклор.			
5.	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично-обредния календар.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
III.	Повишаване на квалификацията и надграждане на знания			
1.	Участия в обучения и срещи, организирани от външни организации.	Постоянен	Външни организации	Собствени средства; от дофинансиране
2.	Участия в обучения по направления по програма „Глобални библиотеки-България“.	Постоянен	Читалища от община Главиница	Фондация "Глобални библиотеки" и Министерство на културата
3.	Проучване на добри практики от водещи културни организации и възможности за тяхното прилагане и организиране на едnodневни семинари с други общини	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
4.	Повишаване квалификацията на служителите в читалищата.	Постоянен	Читалища	Собствени средства Донорска организация
IV.	Културни и образователни мероприятия			
1.	Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с общински, регионални и национални празници.	Постоянен	Читалищата	Средства от дофинансиране
2.	Включване в инициативи, организирани от Община Главиница	Постоянен	Община Главиница	Община Главиница Средства от дофинансиране
3.	Провеждане на образователни инициативи с местното население и младите хора.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitsa.bg ; www.glavinitsa.bg

4.	Чествания на бележити дати и годишнини по читалища	Съгласно КК	КК на община Главиница за 2022г.	Собствени средства; от дофинансиране
V.	Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ			
1.	Извършване на неотложни ремонти и частични ремонти	при необходимост	Община Главиница Читалища	Средства от дофинансиране
VI.	Разработване и реализиране на проекти			
1.	Проект „Глобални библиотеки-България“	I-XII	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
2.	Участие в проекти на Министерството на културата	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране;
3.	Разработване на проекти и кандидатстване по програми	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
VII.	Партньорства и популяризиране на дейността			
1.	Създаване и поддържане на добро партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини и др.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране
2.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства; от дофинансиране

V. Материално- техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска собственост), ремонт, оборудването и обзавеждането на библиотеки, репетиционни и зрителни зали /салони/, и др.помещения. Чрез участия в различни донорски програми и финансиране от общинския бюджет, ще се търсят начини за подобряване на материалната база и създаване на оптимални условия за работа и занимания по интереси в читалищата.

Основните задачи, по които ще се работи през 2022 г., са свързани със създаване на по-добри условия за работа на библиотекарите, потребителите и самодейците.

VI. Финансиране.

Обеспечаването на дейностите през 2022 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

ОБЩИНА ГЛАВИНИЦА

✉ ул. "Витоша" № 44
7630 гр. Главиница

☎ тел. (08636) 20-40; (08636) 22-84
e-mail: obshtina@glavinitza.bg ; www.glavinitza.bg

- ✓ Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;
- ✓ Общинско дофинансиране ;
- ✓ Общинско дофинансиране – културен календар на Община Главиница за 2022 г.;
- ✓ Кандидатстване с проектни предложения към Министерството на културата, европроекти и програми ;
- ✓ Други източници (наем от помещения, заем от земя , членски внос, дарения и др.)

Дофинансирането ще бъде договорено в индивидуален сключен договор между Кмета на Община Главиница и съответното читалище (съгласно чл.26а, ал.3 от ЗНЧ).

VII. Заключителна част.

Успешното изпълнение на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и основни дейности и ще спомогне за опазването и съхраняването на културно историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования; уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес в получаване на нови знания; реализирането на инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот; усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори вратата към необятното глобално пространство.

Изпълнението на тази програма за осъществяване на културната политика ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и като съвременни информационни центрове с привлекателно място за хората. На основата на традициите от миналото и предизвикателствата на настоящето, ще се изгради по-добро бъдеще.

Неразделна част от годишна програма за развитие на читалищната дейност в Община Главиница през 2022 г. е Приложение 1- Календарен План за дейностите в Община Главиница през 2022 г.

В календарния план са отбелязани основните дейности, предвидени за реализиране през 2022 година. Изпълнението на настоящата програма ще бъде съобразена със наложените ограничителни мерки в страната за разпространението на COVID-19.